

**Bronnen rondom Aletta Jacobs:
oefenen met vaardigheden**

2

ANNEMARIE KLOOSTERMAN,
STEFAN BOOM EN HANS
BOSCHLOO

Als de vrouwen toen de baas waren geweest ...

In 1915 bezocht Aletta Jacobs regeringsleiders van de oorlogvoerende landen en de

Verenigde Staten. Ook werd zij ontvangen door de 'vredespaus' Benedictus XV.

Van de gesprekken die ze met hen voerde, maakte ze op losse velletjes een verslag.

In Kleio 3 stond lesmateriaal over de rol van Aletta in de Nederlandse kiesrechtstrijd.

Nu gaan wij in op haar activiteiten in het buitenland

Met deze bronnen, die nog niet eerder gepubliceerd zijn, kan van alles gedaan worden. Wij kozen voor een praktische opdracht, die niet tot in detail is uitgewerkt. Het structuurbegrip interpretatie staat in deze aflevering centraal. De open opzet zal ertoe leiden dat leerlingen op verschillende manieren met deze bronnen aan de slag gaan. Daardoor zullen de vaardigheden die daarbij aan bod komen, per leerling verschillen.

Voorbeelden van wat scholen met dit materiaal doen, worden gepubliceerd op de websites www.alettajacobs.org en <http://www.iiav.nl>

Daar zijn ook meer bronnen en informatie te vinden. Al dit lesmateriaal is geschikt voor direct gebruik, maar leent zich ook voor bewerking door de docent. De leerling kan zelf de websites bezoeken om ideeën op te doen, meer te vinden over het leven van Aletta, illustraties over te nemen enzovoort.

Om verder te lezen

Mineke Bosch, *Aletta Jacobs (1854-1929), Een onwrikbaar geloof in*

rechtvaardigheid (Balans: Amsterdam 2005). In dit boek is een hoofdstuk gewijd aan het Internationaal Congres van vrouwen in Den Haag. In opdracht van dit congres bezochten Aletta Jacobs en een aantal andere vrouwen de regeringsleiders van de oorlogvoerende landen.

Klaske de Jonge, *Dames in de dieren-tuin. Het internationaal Congres van Vrouwen in den Haag, 28 april-1 mei 1915, leeronderzoek Nederland in de Eerste Wereldoorlog* (z.p., 2004).

Dit onderzoek biedt veel informatie over het congres en de reacties erop.

Marijke Mossink, *De levenbrengsters. Over vrouwen, vrede, feminisme en politiek in Nederland 1914-1940* (Amsterdam 1995). In dit proefschrift wordt een vergelijkend onderzoek gedaan naar twee Nederlandse vrouwenvredesorganisaties. Het Haags Congres van Vrouwen en het vervolg komen uitgebreid aan de orde.

W.H. Posthumus-van der Goot, *Vrouwen vchten voor de vrede* (Arnhem 1961). Dit boek behandelt

Potloodtekening van Aletta Jacobs, gemaakt door Isaac Israëls (1919).

vredesbewegingen, vredescongressen en het streven naar vrede in de negentiende en de twintigste eeuw, met nadruk op de rol van vrouwen.

Jane Addams, Emily G. Balch, Alice Hamilton, *Women at The Hague, The International Congress of Women and its results, Introduction by Harriet Hyman Alonso* (University of Illinois Press: Urbana and Chicago 2003). Dit boek bevat artikelen van drie vrouwen die aan het congres deelnamen en de regeringsleiders bezochten. De inleiding en de bijlagen bevatten gegevens over het congres.